

Asia: VN/7272/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttine 1 §:ään – Soveltamisala
Era kommentarer om 1 § – Tillämpningsområde

-

Kommenttine 2–3 §:ään – Purkamisvelvollisuus ja purkamisen laajuus eräissä tilanteissa
Era kommentarer om 2–3 § – Nedmonteringskyldighet och nedmonteringens omfattning i vissa situationer

-

Kommenttine 4–6 §:ään – Vakuutta koskevat säännökset
Era kommentarer om 4–6 § – Bestämmelser om säkerheten

-

Kommenttine 7 §:ään – Purkamisesta määrääminen
Era kommentarer om 7 § – Föreläggande om nedmontering

-

Kommenttine 8 §:ään – Voimalan omistajan konkurssi
Era kommentarer om 8 § – Kraftverksägarens konkurs

-

Kommenttine 9 §:ään – Viranomaistehtävästä kunnalle suoritettava maksu
Era kommentarer om 9 § – Avgift som betalas till kommunen för myndighetsuppgifter

-

Kommenttine 10 §:ään – Viittaus rikoslakiin
Era kommentarer om 10 § – Hänvisning till strafflagen

-

**Kommenttinne 11 §:ään – Voimaantulo
Era kommentarer om 11 § – Ikraftträdande**

-

**Kommenttinne 56 b §:ään – Maatuulivoimalan purkamislupa
Era kommentarer om 56 b § – Rivningslov för landbaserade vindkraftverk**

-

**Kommenttinne koskien muita rakentamislain muutettavaksi ehdotettavia pykälää
Era kommentarer om övriga paragrafer som föreslås bli ändrade i bygglagen**

-

**Kommenttinne koskien maatuulivoimalan rakentamista koskevaan lupahakemukseen liitettävää selvitystä
voimalan purkamisen kustannuksista
Era kommentarer om den utredning av kostnaderna för nedmontering av ett landbaserat vindkraftverk
som fogas till ansökan om tillstånd att bygga ett landbaserat vindkraftverk**

-

**Kommenttinne vaikutusten arviointiin
Era kommentarer om bedömningen av konsekvenserna**

-

**Muut kommenttinne hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja
4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)
Övriga kommentarer om den allmänna motiveringen till utkastet till regeringsproposition (kapitlen 1–12,
med undantag av kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)**

Pihtiputaan kunta kiittää lausuntopyynnöstä. Kunta näkee, että ehdotettu sääntely selkeyttää merkittävästi tuulivoimaloiden koko elinkaaren vastuita, turvaa oikeusvarmuutta ja eri osapuolten oikeusturvan toteutumista erilaisissa tuulivoimalan purkamisen tilanteissa.

Tuulivoimaloiden purkamista koskevan erityislainsäädännön puuttuminen on epäkohta, sillä rakentamislain, ympäristönsuojelulain tai jätelain säännösten sovellettavuus tuulivoimaloiden purkamiseen on asian merkittävyyteen nähden tulkinnanvaraista. Ehdotettu laki täyttää tämän aukon lainsäädännössä.

Se, että maanvuokratilanteissa viimesijainen vastuu purkamistoimista olisi voimalan sijaintipaikan kunnalla, mikäli purkamistoimien toteuttamiselle ja rahoitukselle ei olisi muita vaihtoehtoja on sikäli perusteltua että kunnalla on kaavoitusmonopoli, eli päätösvalta teollisen mittaluokan tuulivoiman kaavoittamisesta alueelleen. Kunnan taloudellisia edellytyksiä vastata purkutoimista tukevat tuulivoimatoimintaan liittyvät taloudelliset hyödyt kunnalle, kuten kiinteistöveron kantamisesta kertyvät tulot.

Pihtiputaan kunta kuitenkin huomauttaa, että Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteena on vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä jatkamalla normien purkamista nykyisestä kuntien tehtäväkentästä. Esityksen mukainen lainsäädäntö toisi kunnalle lisätehtäviä.

Purkuvakuuksia on jo käytetty kunnissa tuulivoimarakentamiseen liittyvien riskien hallintaan, ja Pihtiputaan kunta pitää purkuvakuuden sisällyttämistä lainsäädäntöön hyvänä asiana. Purkuvakuus vähentää kunnille ja maanomistajille kohdistuvia taloudellisia riskejä, lisää tuulivoimahankkeiden taloudellista läpinäkyvyyttä ja on tuulivoiman sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta mielekäs.

Pihtiputaan kunta pitää erittäin tärkeänä sitä, että asetuksella annettavat tarkemmat säännökset purkuvakuuden määrän laskemisesta ovat sellaisia, että niiden perusteella laskettu vakuus tosiasiallisesti kattaa tuulivoimalan purkukustannukset ottaen huomioon esimerkiksi inflaation ja purkamisen kustannustason muutokset voimalan oletetun elinkaaren aikana. Mikäli purkuvakuuden merkitseminen annetaan kuntien rakennusvalvonnan hoidettavaksi rakentamislupavaiheessa, vakuussummat tulisi määrätä valtion säännöksillä, sillä kunnilla ei ole riittävää resurssia vakuussummien riittävyyden arviointiin.

Esitykseen tulisi sisällyttää sellainen ratkaisu, jossa purkuvakuus säilyisi voimalakohtaisesti voimalan omistuksen vaihtuessa. Vakuussumma tulisi kirjata esim. kiinteistötietojärjestelmään tai ko. purkuvakuusrahastoa hoitavan tahon toimesta niin, että purkuvakuuden siirto toteutuu automaattisesti omistajavaihdosten yhteydessä. Esitysluonnoksen mukainen säännös, jossa rakennusvalvonnan tulee vapauttaa vakuus omistajavaihdoksen yhteydessä, on liian haasteellinen valvonnan ja seurannan kannalta. Esitysluonnos on myös epäselvä uuden omistajan uuden vakuuden asettamisen osalta.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle kohdistuvan vakuushallinnon resurssivaikutukset tulee arvioida realistisesti.

Jotta kunnan vastuu jäisi aidosti toissijaiseksi ja riskit minimoituisivat, lakiesitykseen tulisi selvittää mahdollisuus lisätä kirjaus, jonka mukaan purkamisvastuun realisoituessa kunnalle purettavan tuulivoimalan maakiinteistö siirtyy automaattisesti kunnan omistukseen esim. lunastustoimituksella tai lain nojalla korvauksetta/nimelliskorvauksella. Näin kunta saisi taakalleen vastinetta alueen mahdollisesta jatkohyödyntämisestä, mikä tasapainottaisi maanomistajan, tuulivoimayhtiön ja kunnan asemaa.

Pihtiputaan kunta katsoo välttämättömäksi, että kunnan toissijainen vastuu käytöstä poistetun tuulivoimalan purkamisesta ulottuu vain niihin tuulivoimaloihin, joiden rakentamisen yhteydessä on asetettu ehdotettavan lain mukainen purkuvakuus.

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta
Allmänna kommentarer om utkastet till regeringsproposition

-

Halla-Aho Katja
Pihtiputaan kunta - Pihtiputaan kunnanhallitus 30.3.2026 § 69